SUOMEN YLIOPPILASKUNTIEN LIITTO
NATIONAL UNION OF UNIVERSITY STUDENTS IN FINLAND
FINLANDS STUDENTKÅRERS FÖRBUND

17.2.2021

Asiantuntijalausunto UJ 51/2020 vp

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa.

SYL näkee, että Erasmus+-ohjelman budjetin korottaminen 26 miljardiin on edelleen puutteellinen. Sekä Euroopan komission että parlamentin tavoite kolminkertaistaa Erasmus+-ohjelman budjetti laimennettiin jäsenmaiden välisissä neuvotteluissa. Kansalliset ja eurooppalaiset nuoriso- ja opiskelijajärjestöt ovat asettaneet tavoitteeksi Erasmus+-ohjelman budjetin kymmenkertaistamisen, jotta ohjelma todella pystyy tavoittamaan kaikki eurooppalaiset opiskelijat ja nuoret. Nykyinen neuvoteltu rahoitus jää tästä kauas. 26 miljardilla eurolla EU ei tule saavuttamaan Euroopan komission asettamaa tavoitetta 12 miljoonasta liikkuvasta eurooppalaisesta opiskelijasta vuosina 2021-2027. Suomella on erityinen intressi kasvattaa kansainvälistä liikkuvuutta Erasmus+-tapaisten ohjelmien avulla, sillä kotimaisten opiskelijoidemme liikkuvuus on tasaisesti laskenut vuodesta 2017. COVID-19-pandemian seurauksia kansainväliseen osaamiseen joudutaan paikkaamaan vielä pitkään.

Lisäksi SYL on huolissaan, että budjetin korotus vesittyy uusiin ohjelmiin ja hankkeisiin olemassaolevien kehittämisen sijaan. Budjetin korotus tulisi käyttää enemmän nykyisen ohjelman saavutettavuuden kehittämiseen. Suomessa lähes 60% opiskelijoista lähtee liikkuvuusjaksolle Erasmus+-ohjelman kautta, mutta vain 5% ilmoittaa ensisijaiseksi rahoituslähteeksi Erasmus+-apurahan, vaikka ylivoimaisesti suurin este liikkuvuudelle on toimeentulohaasteet (Lähteet: Opetushallitus ja Eurostudent). Olisi Suomen edun mukaista, että liikkuvuusohjelmien saavutettavuutta ja laajuutta kehitetään edelleen. Onkin toivoa herättävää, että komissio on ilmoittanut kehittävänsä osallistamistoimenpiteiden kehyksen inklusiivisuuden parantamiseksi. SYL painottaa, että kaikki inkluusiotoimenpiteet tulee pohjautua tutkittuun tietoon ja erilaisiin kansallisiin tarpeisiin, joita voi seurata selkein mittarein.

SYL kiittää, että Suomi ajoi laajempaa rahoituspohjaa Eurooppalaiset korkeakouluverkostot-aloitteeseen. Suurin osa rahoituksesta viedään kuitenkin Erasmus+-ohjelmasta, vaikka verkostojen tavoitteena on korkeakoulujen rakenteellinen uudistus, eikä tuki mene suoraviivaisesti opiskelijoiden liikkuvuuden edistämiseen. Erasmus+-ohjelmaa näin ollen käytetään poliittisiin tavoitteisiin, eikä sen alkuperäiseen tarkoitukseen, eli opiskelijoiden ja nuorten liikkuvuuden ja kansainvälisen osaamisen mahdollistamiseen.

SYL kiittää tavoitetta sisältää DiscoverEU-aloitteeseen oppimiselementin, mutta on edelleen skeptinen aloitteen saavutettavuudesta ja yhteydestä koulutuksellisiin tarkoitusperiin. Aloitteen kehityksestä on myös rajoitetusti tietoa, vaikka sitä on jo kampanjoitu avoimesti nuorille. **SYL katsoo, että aloitteen toimiin tulisi lisätä selkeää opetuksellista tai kasvatuksellista aspektia, tai muuten se tulee hylätä.**

Tulevan ohjelmakauden suurin haaste tulee olemaan liikkuvuuden edistäminen koronaviruspandemian pitkittyessä. **SYL painottaa, että virtuaaliliikkuvuus ei voi korvata fyysistä liikkuvuutta ja sen osaamisarvoa.** Virtuaaliliikkuvuutta ja Erasmus+-ohjelman digitaalista kehitystä on ymmärrettävästi painotettu etenkin koronaviruspandemian johdosta, mutta virtuaaliset ratkaisut eivät edelleenkään ole saavutettavia kaikille nuorille ja opiskelijoille. SYL näkee kuitenkin virtuaaliliikkuvuuden mahdollisena täydentävänä osana Erasmus+-ohjelman liikkuvuustavoitteita.

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry
Lapinrinne 2, 00180 Helsinki
sähköposti: syl@syl.fi
Y-tunnus: 0202339-6S
syl.fi

Pandemian jatkuessa Erasmus+-ohjelman hankkeiden rahoitusraamien tulee joustaa ja hallintoa helpottaa, jotta järjestöt selviytyvät taloudellisesti kestävästi kriisin yli. Monet pienet, mutta elintärkeät nuoriso- ja opiskelijajärjestöt ovat riippuvaisia Erasmus+-ohjelman hankerahoituksista.

Lopuksi, SYL tukee Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry:n lausuntoa, etenkin Euroopan solidaarisuusjoukot-ohjelmaan liittyviä näkemyksiä vapaaehtoisstatuksen tilasta Suomessa, sekä hankkeen ylärajan pitämisestä 30 ikävuodessa.

Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Helsingissä 17.2.2021

Annika Nevanpää
Puheenjohtaja

Sonja Raitamäki
Pääsihteeri

Lisätietoja:
Maria Nyroos
Kansainvälisten asioiden asiantuntija
maria.nyroos@syl.fi
0407539099